

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/388/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116215417
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6116215417.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu : R Collectors, s.r.o., so sídlom 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábřežie 8/A, IČO : 50 094 297, zastúpený splnomocnenou Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábřežie 8A, IČO : 47 232 471, ako právny nástupca pôvodného žalobcu F. W., a.s., so sídlom XXX XX W., T. A. X, G. : XX XXX XXX., proti žalovaným : v 1. rade : P. D., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. W., S. XXXX/XX, v 2. rade : P. D., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. W., S. XXXX/XX, o zaplatenie 6.658,30 eur s príslušenstvom, o odvolaní pôvodného žalobcu proti rozsudku Okresného súde Banská Bystrica číslo konania 13Csp/35/2016-62 zo dňa 02.05.2017, takto

rozhodol :

Rozsudok Okresného súde Banská Bystrica číslo konania 13Csp/35/2016-62 zo dňa 02.05.2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

odôvodnenie :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 4 313,09 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 01. 01. 2015 do zaplatenia, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku, druhým výrokom súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a tretím výrokom rozhodol o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania keď vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 29,56 %. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovaným 1/, 2/ nároku na zaplatenia sumy 6 658,30 eur s kapitalizovaným úrokom vo výške 292,02 eur, zmluvným úrokom 13,90 % ročne zo sumy 6.658,30 eur od 23. 04. 2014 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 6 658,30 eur od 01. 01. 2015 do zaplatenia a náhrady trov konania a to na tom skutkovom a právnom základe, keď tvrdil, že ako veriteľ dňa 13. 06. 2012 uzatvoril so žalovanými ako spoludlžníkmi Zmluvu o úvere Pôžička na bývanie č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným peňažné prostriedky vo výške 7 000,- eur za dojednaných zmluvných podmienok. Súd prvej inštancie uplatnený nárok právne posúdil ako spotrebiteľský vzťah podľa ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže pôvodný žalobca ako dodávateľ konal pri plnení a uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a žalovaní 1/ a 2/ ako spotrebiteľia - fyzické osoby nekonali pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Súčasne súd konštatoval, že možno zmluvu uzatvorenú medzi sporovými stranami dňa 13. 06. 2012 právne kvalifikovať ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko sú naplnené zákonné predpoklady pre aplikáciu tejto osobitnej právnej normy podľa ustanovenia § 1 ods. 2, § 2 pís. d/ tejto osobitnej právnej normy. Následne súd v odôvodnení rozsudku konštatoval preukázané skutkové okolnosti a uviedol, že listom zo dňa 02. 04. 2014, odoslaným dňa 03. 04. 2014, žalobca upozornil žalovaných, každého zvlášť, na to, že k tomuto dňu sú v omeškaní s plnením zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace s tým, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy (omeškané splátky 465,19 eur, poplatky 1,10 eur) v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy, banka je v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka oprávnená vyhlásiť úver

predčasne splatným. Zásielky sa vrátili späť ako nevyzdvihnuté v odbernej lehote, pričom v zmysle bodu 3.4 VOP sa považujú za doručené tretím deň po ich odoslaní, t.j. dňa 06. 04. 2014 a lehota 15 dní tak uplynula dňa 21. 04. 2014. Súd mal taktiež preukázané, že listom zo dňa 22.04.2014 žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru k 22. 04. 2014 a vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy 6.954,74 eur v lehote do 10 dní od doručenia tejto výzvy. Obaja žalovaní prevzali predmetnú zásielku dňa 25. 04. 2014, čo vyplýva z návratiek doručeníek. Taktiež z prehľadu obrátov na úverovom účte mal súd preukázané, že žalovaní 1/ a 2/ čerpali úver vo výške 7 000,- eur a tiež skutočnosť, že úver nebol splácaný riadne a včas. V období do 30. 01. 2014 predstavovali úhrady celkom 1906,91 eur, následne po zosplatnení úveru od 28. 05. 2014 do 31. 12. 2014 bolo zaplatených ešte 780,-eur, t.j. celkom 2 686,91 eur. Na základe vykonaného dokazovania potom dospel súd k záveru, že žaloba je sčasti dôvodná. Súd v rámci dokazovania zistil, že návrh na uzavretie zmluvy (žiadosť) a prijatie návrhu (bod 4 zmluvy) nie sú totožné. Veriteľ na návrh reagoval tým, že súhlasil s výškou poskytnutého úveru a dobou splácania, pričom do zmluvy doplnil ďalšie údaje (výška mesačnej splátky, termín konečnej splatnosti, úrokovú sadzbu, RPMN, priemernú RPMN). Vzhľadom na uvedené podľa názoru súdu prvej inštancie nemožno hovoriť o akceptácii návrhu (žiadosti) zo strany žalobcu, ale o novom návrhu, ktorý by mali spoludlžníci písomne prijať alebo odmietnuť (§ 44 Občianskeho zákonníka). V konaní však nebolo preukázané, že by k tejto písomnej akceptácii nového návrhu veriteľa zo strany spoludlžníkov došlo. Súd tak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nemal preukázanú existenciu dvoch vzájomných a obsahovo zhodných písomných prejavov vôle zmluvných strán v časti obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f), i), j), k), y) zákona č. 129/2010 Z. z., keďže nedošlo pri týchto náležitostiach ku konsenzu zmluvných strán písomnou formou. S poukazom na § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012 súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. Pre úplnosť súd uviedol, že v zmluve nie sú uvedené ani predpoklady pre výpočet RPMN, hoci tieto majú byť uvedené priamo v zmluve (§ 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z.). Následne potom pokiaľ súd z vyššie uvedených dôvodov považoval úver za bezúročný a bez poplatkov, skúmal v akom rozsahu bol splatený. Z výpisu úverového účtu vyplýva suma čerpaných peňažných prostriedkov 7 000,- eur, pričom žalovaní zaplatili celkom do 31. 12. 2014 (dátum poslednej úhrady) 2 686,91 eur započítaných veriteľom na istinu, úroky a poplatky. Súd však túto sumu v súlade s ustanovením § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka započítal iba na istinu, t.j. poskytnutý úver a po odčítaní plnenia žalovaných od čerpanej sumy súd vyhodnotil nesplatenú časť úveru, ktorá predstavuje 4.313,09 eur (7 000 - 2 686,91 eur), ktorú súd uložil žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne žalobcovi zaplatiť, keďže nepreukázali, že by ich dlh v tejto časti zanikol splnením. Vo zvyšnej časti istiny, zmluvných úrokov vo výške 13,90 % ročne zo sumy 6 658,30 eur od 23. 04. 2014 do zaplattenia súd žalobu vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru zamietol. Na plnenie súd zaviazal žalovaných ako spoludlžníkov spoločne a nerozdielne v zmysle ustanovenia § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd ohľadom uplatnených úrokov z omeškania konštatoval, že nebolo sporné, že žalovaní úver riadne nesplácali a dostali sa tak do omeškania s plnením. Žalovaní sa dostali do omeškania s plnením odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, preto žalobcovi vznikol nárok na zákonný úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31. 01. 2013, od 23. 04. 2014 do zaplattenia. Nakoľko si žalobca uplatnil úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 01. 01. 2015 (nasledujúci deň po poslednej úhrade), od tohto dátumu mu bol z prísúdennej istiny súdom priznaný (§ 216 CSP). Vo zvyšnej časti príslušenstva, pokiaľ si žalobca uplatnil úrok z omeškania z vyššej sumy, než z dlžnej istiny, súd žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP s spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán a následne súd vyhodnotil, že žalobca bol úspešný v rozsahu 64,78 % (o zaplattenie 4 313,09 eur s príslušenstvom), neúspešný v rozsahu 35,22 % (o zaplattenie 2 345,21 eur s príslušenstvom) a tak jeho čistý úspech v konaní predstavuje 29,56 % (64,78 % - 35,22 %), v ktorom rozsahu mu súd priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovaným 1/ a 2/. V závere odôvodnenia súd uviedol, že s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal pôvodný žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Podľa odvolacích argumentov žalobcu súd nesprávne posúdil jeho skutkové tvrdenia, keď v odôvodnení rozsudku uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že došlo ku konsenzu zmluvných strán písomnou formou v časti obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v dôsledku čoho súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca poukázal na ustanovenia § 150 a § 151 CSP a argumentuje, že žalovaní skutkové tvrdenie žalobcu o tom, že zmluva o úvere bola uzatvorená, v dôsledku čoho došlo nepochybne aj ku konsenzu ohľadom všetkých obsahových náležitostí zmluvy, nepoprel. Ak skutkové

tvrdenie druhá strana nepoprie, súd je viazaný domnienkou pravdivosti skutkových tvrdení procesnej strany. Žalobca ďalej argumentuje, že ani v spotrebiteľských sporoch nie je spotrebiteľ, ako procesná strana, zbavený povinnosti popretia skutkových tvrdení. Súd nie je oprávnený nepopreté skutkové tvrdenia v spotrebiteľských sporoch hodnotiť automaticky ako sporné a podľa názoru odvolateľa v danom prípade je súd viazaný domnienkou pravdivosti skutkového tvrdenia o uzavretí zmluvy a konsenze medzi zmluvnými stranami. Žalobca preukázal súdu riadne uzatvorenú zmluvu o úvere, pričom žalovaní jej uzatvorenie nepopreli, nerozporovali ani jej obsahové náležitosti, hoci boli oprávnení vyjadriť sa k žalobe. Žalobca taktiež preukázal, že žalovaným poskytol na základe zmluvy o úvere peňažné prostriedky. Žalobca tiež poznamenal, že je zákonom regulovaný subjekt - banka, ktorá je povinná správať sa obozretne. Je preto vysoko nepravdepodobné, že by poskytol peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere bez obligatórnych náležitostí, s vysokým rizikom ohrozenia návratnosti týchto peňažných prostriedkov. Súd na základe žiadnej skutočnosti nemohol dospieť k záveru, že by skutočne nedošlo ku konsenzu medzi žalobcom a žalovanými. Súd tak porušil právo žalobcu na spravodlivý proces. Pokiaľ mal súd pochybnosti o pravdivosti tvrdení žalobcu, bol povinný o svojich pochybnostiach procesnú stranu poučiť a to s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 2 CSP. Žalobca tvrdí, že súd je povinný o týchto skutočnostiach informovať procesnú stranu vopred písomne, alebo iným vhodným spôsobom. Tento záver vyplýva z primeranej aplikácie ustanovenia § 300 CSP. Pokiaľ si súd túto povinnosť nesplnil, odňal tým žalobcovi právo riadne uplatňovať jeho procesné práva a možnosť preukázať skutočnosť, ktorú súd považoval za spornú. Žalobca túto skutočnosť nemohol predpokladať a nemal tak povinnosť vopred produkovať dôkazy a tak záver súdu, ktorý považoval úver za bezúročný a bez poplatkov a jeho rozhodnutie je pre žalobcu prekvapivé. Procesné práva žalobcu boli porušené tak zásadným spôsobom, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prevzal v konaní na seba nielen úlohu rozhodovacieho orgánu, ale aj orgánu, ktorý aktívne produkuje argumenty v prospech strany, ktorá je v spore celkom pasívna. V závere odvolania žalobca uviedol, že rešpektuje ochranu práv spotrebiteľov, ktorú súdy aktívne vykonávajú. Súdy sú však povinné dodržiavať zákonný rámec tejto ochrany, v opačnom prípade sa porušuje nestrannosť a rovné postavenie strán sporu, ako základné zásady súdneho sporového konania. Odvolateľ tak navrhuje, aby odvolací súd zrušil prvoinštančné rozhodnutie a vrátil vec súdu prvej inštancie na nové prejednanie, alebo aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie.

3. Žalovaní 1/ a 2/ sa k odvolaniu pôvodného žalobcu nevyjadрили.

4. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 391 ods. 1 a 3 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Odvolací súd bol povinný sa predovšetkým procesne vysporiadať s neskoršími právnymi skutočnosťami, ktoré nastali po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie a mali vplyv na hmotnoprávnu i procesnú subjektivitu strany - pôvodného žalobcu v odvolacom konaní.

6. V štádiu odvolacieho konania žalobca navrhoval pripustenie zmeny subjektov na strane žalobcu a to v dôsledku tej právnej skutočnosti, že predmetná pohľadávka bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. I/2017 zo dňa 13.06.2017, postúpená postupníkovi R Collectors, s.r.o., so sídlom 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábřeží 8/A, IČO : 50 094 297. Súčasťou návrhu na zmenu strany sporu bol aj výslovný súhlas spoločnosti R

Collectors, s.r.o., so sídlom 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábřeží 8/A, IČO : 50 094 297 so svojim vstupom do predmetného súdneho konania na miesto pôvodného žalobcu. Ako prílohy žalobca zaslal spolu so žiadosťou aj konkrétnu Zmluvu o postúpení pohľadávok č. I/2017 zo dňa 13.06.2017, z prílohy ktorej mal možnosť súd si overiť, že skutočne došlo predmetnou zmluvou k postúpeniu konkrétnej pohľadávky, ktorá je predmetom daného súdneho konania na postupníka, výslovný súhlas postupníka R Collectors, s.r.o., so sídlom 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábřeží 8/A, IČO : 50 094 297 so vstupom do konkrétneho súdneho konania a udelené plnomocenstvo na zastupovanie postupníka v danom súdnom konaní pre Advokátsku kanceláriu RELEVANS s.r.o., so sídlom 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábřeží 8A, IČO : 47 232 471. Žalobca v procesnom podaní, ktorým navrhol odvolaciemu súdu, aby pripustil zmenu na strane žalobcu uviedol, že v čase po rozhodnutí súdu prvej inštancie došlo k hmotnoprávnej zmene - singulárnej sukcesii do práv a povinností žalobcu - majúcej za následok aj zmenu aktívnej

procesnej legitimácie v danom súdnom konaní. Okrem preukázania postúpenia konkrétnej pohľadávky, ktorá je predmetom sporu a daného súhlasu postupníka so vstupom do konania odvolací súd z úradnej povinnosti skúmal aj naplnenie zákonom požadovaného predpokladu pre platné a účinné postúpenie pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľského úveru a konštatuje aj splnenie zákonnej podmienky vyplývajúcej z ustanovenia § 17 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd mal taktiež vlastnou lustráciou verifikované, že postupník - spoločnosť R Collectors, s.r.o., so sídlom 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, IČO : 50 094 297, je držiteľom povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska v súlade s ustanovením § 20 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch od 22.12.2016. Súčasne odvolací súd konštatuje, že z obsahu spisu má taktiež preukázané, že platnému a zákonnému postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa - banky, nebráni ani zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2000 Z.z. o bankách.

7. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd vyhovel návrhu doterajšieho žalobcu a uznesením č.k. 14Co/388/2017-92 zo dňa 18. októbra 2018 pripustil zmenu strán sporu na strane žalobcu, nakoľko boli splnené všetky obligatórne podmienky vyžadované ustanovením § 80 ods. 2 CSP pre takéto procesné rozhodnutie súdu - a to jednak preukázanie, že po začatí konania došlo k prevodu práva ktoré si pôvodný žalobca uplatňuje a súčasne udelený súhlas toho, kto má vstúpiť do konania na strane žalobcu.

8. Odvolací súd následne pristúpil k vecnému prieskumu odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

9. V ustanovení § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku sú citované vady, pre ktoré je možné, respektíve nutné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V zásade ide o vady, ktoré sú porušením základného práva strán sporu na spravodlivý súdny proces, ktoré je zaručené Ústavou SR a ostatnými právnymi normami. Za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie je treba považovať aj nedostatok riadneho a najmä presvedčivého odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktoré by nachádzalo podklad vo vykonanom dokazovaní, nakoľko sa tým stranám sporu odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných opravných prostriedkov a odníma sa im tým možnosť riadne konať pred súdom. Takouto vadou je postihnutý aj odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu.

10. Pôvodný žalobca, ako úverový veriteľ- banka- sa žalobou datovanou dňa 15.08.2016 a doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 17.08.2016 domáhal voči žalovaným 1/ a 2/, ako solidárnym úverovým dlžníkom, zaplatenia sumy 6.658,30 eur s príslušenstvom špecifikovaným v žalobe na tom skutkovom základe, že dňa 13.06.2012 uzatvorili strany sporu Zmluvu o úvere - pôžička na bývanie č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaným pôvodný žalobca úver vo výške 7000 eur za dohodnutých zmluvných podmienok.

11. Súd prvej inštancie sa správne v odôvodnení rozsudku predovšetkým zameral na právne posúdenie základného zmluvného vzťahu, z ktorého uplatnený nárok vzišiel. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu konštatuje, že z obsahu Zmluvy o úvere - pôžička na bývanie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.06.2012 je bez pochybností zrejmé, že na právny vzťah založený predmetnou zmluvou medzi pôvodným žalobcom - bankou a žalovanými 1/ a 2/, je nutné aplikovať príslušné ustanovenia § 52 a násl. Občianskeho zákonníka zaoberajúce sa problematikou spotrebiteľských vzťahov a ochrany práv spotrebiteľa a súčasne je nutné podriaďiť predmetný zmluvný vzťah právnomu režimu osobitnej právnej normy upravujúcej spotrebiteľské úvery a to zákonu č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere. Odvolací súd poznamenáva, že právne posúdenie zmluvného vzťahu medzi stranami sporu, ako vzťahu spotrebiteľského a vyplývajúceho zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani samotným žalobcom v odvolaní spochybnené a namietané nebolo.

12. Odvolací súd považuje za potrebné predovšetkým reagovať na odvolací argument pôvodného žalobcu, ktorý sa domnieva, že súd, s odkazom na ustanovenia § 150 ods. 1 a 2 a najmä s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku, prekročil rámec svojej prieskumnej právomoci, pokiaľ bez osobitného popretia skutkových okolností zo strany žalovaných a bez tvrdenia opaku a spochybnenia uplatneného nároku voči nim, súd preskúmaval obsah posudzovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Odvolací súd tento argument odmieta, nakoľko účelom zavedenia osobitného inštitútu spotrebiteľskej zmluvy a aj legislatívneho uzákonenia osobitnej právnej úpravy zaoberajúcej

sa problematikou ochrany práv spotrebiteľa, ako spravidla slabšej zmluvnej strany, bolo dôsledné hájenie práv spotrebiteľov v právnych vzťahoch s dodávateľom, práve za účelom zachovania rovnováhy v právach a povinnostiach týchto nerovných subjektov zmluvného vzťahu. Je všeobecne známou skutočnosťou, že na strane dodávateľa, ako právnickej osoby, spravidla vystupuje ekonomicky silná spoločnosť disponujúca aj silným odborným, právne a administratívne zdatným personálom, spravidla aj špeciálne školeným, ktorého pôsobenie v zmluvnom vzťahu sleduje celkom prirodzene prioritne ekonomické a komerčné záujmy dodávateľa. Na druhej strane zmluvného záväzkového vzťahu je fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorý spravidla disponuje len minimom (alebo ani tým) všeobecného rozhľadu v oblasti právnej a ekonomickej, s minimálnymi vyjednávacími schopnosťami a minimálnymi skúsenosťami v kontraktačnom procese, ktorý spravidla má len všeobecné, prípadne len povrchné alebo úplne nulové vedomosti o svojich právach, zákonných možnostiach a právnej ochrane, ktorá mu zo zákonnej úpravy spotrebiteľského práva náležia ex lege a o ktorých ho spravidla dodávateľ osobitne ani nepoučuje. Je povinnosťou súdu poskytovať spotrebiteľovi osobitnú právnu ochranu, ktorá však vždy vyplýva z platnej právnej úpravy a pohybuje sa v jej zákonných medziach. Aj v danom prípade pokiaľ súd zameral pozornosť na skúmanie zákonných náležitostí posudzovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere jednak z hľadiska jej súladnosti s úpravou spotrebiteľských zmlúv v zmysle lex generalis - Občianskeho zákonníka, ako aj posudzovanie súladnosti dojednaných zmluvných podmienok s osobitnou právnou normou lex specialis upravujúcou spotrebiteľské úvery - zákonom č. 129/2010 Z.z., konal tak v súlade so zákonným rámcom vymedzeným a daným súdu ako rozsah jeho prieskumnej právomoci v spotrebiteľskom vzťahu. Táto právomoc súdu vyplýva teda priamo z intencií zákona a je potom bez právneho významu, či spotrebiteľ v spotrebiteľskej zmluve aktívne produkuje procesnú obranu a či poprel skutkové tvrdenia protistrany, alebo či je v spore pasívny. Súd pokiaľ prieskumom zistí neprijateľnosť niektorej zmluvnej podmienky, môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná (§ 298 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, obsahujúceho povinnosť dodávateľ zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi). Rovnako je povinnosťou súdu vyvodiť zo zistenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve zo zákona vyplývajúci dôsledok - a to absolútnu neplatnosť tejto zmluvnej podmienky podľa ustanovenia § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka; rovnako ako vyvodiť zákonné následky nesúladu zmluvných dojednaní so spotrebiteľským právom podľa osobitných právnych noriem (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, zákon o spotrebiteľských úveroch, upravujúceho požiadavku obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle dikcie zákona § 9 ods. 1 a 2 písm. a/ až v/ zákona č. 129/2010 Z.z. a z absencie obligatórnych náležitostí vyvodiť zákonný dôsledok predpokladaný ustanovením § 11 ods. 1 tohto zákona - a to bezúčnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru). Odvolací súd tak konštatuje, že súd prvej inštancie neporušil žiadne zákonné ustanovenie Civilného sporového poriadku, neporušil práva žalobcu na spravodlivý súdny proces, ani zásadu rovnosti strán sporu, pokiaľ aj bez procesnej obrany spotrebiteľa z úradnej povinnosti skúmal obligatórne náležitosti posudzovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere so zákonom a súladnosť zmluvy so spotrebiteľským právom. Táto odvolacia námietka preto neje dôvodná.

13. Odvolací súd, oboznámia sa s obsahom odôvodnenia napadnutého rozsudku, ako aj obsahom spisu a vykonaným dokazovaním, sa však stotožňuje s odvolacími argumentmi pôvodného žalobcu, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ vyvodil záver o bezúčnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu nedodržania písomnej formy zmluvy o úvere, nakoľko podľa názoru súdu nebol preukázaný konsenzus zmluvných strán v časti obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. S týmto záverom sa odvolací súd nestotožňuje, nakoľko podľa jeho názoru nevyplýva z vykonaného dokazovania a nemožno ho vyvodiť ani z eventuálnej procesnej obrany žalovaných (nakoľko títo v spore žiadnu procesnú obranu neprodukovali a sú pasívni). Je za terajšieho stavu dokazovania oprávnená odvolacia námietka žalobcu, že súd na základe žiadnej doposiaľ preukázanej skutočnosti nemohol dospieť k záveru, že by skutočne nedošlo ku konsenzu medzi žalobcom a žalovanými.

14. Odvolací súd však, po oboznámení sa s obsahom spisu a predloženými listinnými dôkazmi v spise, sa nemôže stotožniť so záverom súdu, ktorý v odôvodnení rozsudku konštatoval: Zmluva je formulárová. Daný formulár najprv podpísali žalovaní, ktorí vyplnili žiadosť o poskytnutie úveru v časti 3 obsahujúcu výšku úveru 7 000,- Eur a dobu splácania 10 rokov. Následne podpísal zmluvu žalobca vyplnením časti 4 samotnej zmluvy, kde okrem výšky úveru (7000,- Eur) a dobe splácania (10 rokov) sú uvedené aj ďalšie

údaje a to výška mesačnej splátky 109,- Eur, dátum prvej splátky 25. 07. 2012, každej ďalšej splátky k 25. dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti úveru 25. 06. 2022, počet splátok 120, výška úrokovej sadzby 13,9 % ročne, RPMN 15,85 %, priemerná RPMN 12,55 %, celkové náklady spotrebiteľa 6 365,36 Eur, nepoistený úver, poplatok za správu a vedenie úverového účtu 1,66 Eur. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, z akých konkrétnych skutočností súd vyvodil tento záver, pretože ani z tvrdení žalobcu, ani z eventuálnych protitvrdení žalovaných takýto záver o tom, že najprv podpísali žalovaní žiadosť o poskytnutie úveru a až následne, po doplnení obligatórnych náležitostí zmluvy, zmluvu podpisoval žalobca, nevyplývajú a na takýto záver súdu nedáva opodstatnenie ani obsah listinných dôkazov v spise. Naopak - listinný dôkaz - Zmluva o úvere - pôžička na bývanie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.06.2012 nenasvedčuje tomu, že by kontrakčný proces prebiehal tak, ako uviedol súd. Z obsahu zmluvy vyplýva, že zmluvu - a to celý jej obsah, vrátane časti 4/ - obsahujúcej doplnené náležitosti zmluvy - verifikovali svojimi podpismi zmluvné strany súčasne, a to tak žalovaní, ako solidárni dlžníci, ako aj veriteľ, pretože zmluva obsahuje všetky podpisy na jedinej a tej istej listine, ktorá nie je vyplňaná ručne, podpisy sú obsiahnuté pod všetkými ustanoveniami zmluvy a najmä, zmluva obsahuje jediný dátum jej uzatvorenia - a to deň 13.06.2012. Neobsahuje eventuality dva rôzne dátumy, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že zmluvu podpisovali osobitne dlžníci - a to len osobitne časť označenú ako Žiadosť a až následne, po určitej dobe a najmä po doplnení ďalších konkrétnych údajov do zmluvy, ju verifikoval podpisom a dátumom veriteľ. Takémuto záveru nenasvedčuje v spise žiadna okolnosť, nakoľko ju netvrdili ani žalovaní. Odvolací súd poznamenáva, že aj v takomto prípade, ak by tu boli rôzne skutkové tvrdenia strán sporu, bolo by povinnosťou súdu ďalším dokazovaním, napríklad výsluchom strán sporu k okolnostiam kontrakčného procesu, ustáliť, ktoré skutkové tvrdenie je pravdivé a nebol by súd oprávnený bez ďalšieho dokazovania osvojiť si len ničím nepodložené tvrdenia dlžníkov (pokiaľ by to vôbec tvrdili) o tom, že podpisovali len časť 3 zmluvy, bez toho, aby v čase ich podpisu zmluva obsahovala konkrétne údaje neskôr doplnené veriteľom v časti 4. Neobstojí z hľadiska dôkaznej povinnosti a skutkového základu, z ktorého súd je oprávnený vyvodzovať svoje závery, ani konštatovanie súdu obsiahnuté v odôvodnení rozsudku, že :

Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že pri takýchto zmluvách sa už dlžník ani spoludlžník písomne k týmto ďalším údajom nevyjadrovali. Uvedené vyplýva aj z čl. 4 obchodných podmienok, kde podľa bodu 4.3 banka svoje rozhodnutie o akceptovaní návrhu alebo úprave výšky úveru alebo úprave doby splácania úveru, úprave výšky úrokovej sadzby alebo úprave iných podmienok alebo o neprijatí návrhu dlžníkovi oznámi do 5 pracovných dní. Pokiaľ by aj bola súdu známa okolnosť, že pri takýchto zmluvách sa už dlžník písomne k ďalším údajom nevyjadroval, len samotná táto vedomosť z iných prípadov by nepostačovala pre taký záver, aký prijal súd aj v danej veci, bez toho, že by mal súd aj v konkrétnom prípade pri konkrétnej zmluve a ohľadom konkrétnych zmluvných strán dôkazným prostriedkom v spore túto okolnosť aj preukázanú. Súd v konkrétnom spore však nevykonal žiadne dokazovanie v tomto smere, navyše, ako už odvolací súd zdôraznil, ani samotní dlžníci žiadne takéto tvrdenie neprodukovali na svoju obranu a takémuto záveru, že bola zmluva podpisovaná najskôr dlžníkmi bez doplnenia zásadných údajov a až následne podpisovaná a doplňovaná veriteľom, nenasvedčuje ani obsah konkrétnej zmluvy o úvere.

15. Odvolací súd tak bez toho, aby za daného stavu potvrdzoval či vyvracal oprávnenosť a zákonnosť uplatnenej žaloby v danej veci konštatuje, že záver súdu o tom, že v danej veci nebola dodržaná písomná forma spotrebiteľskej zmluvy, nie je doposiaľ žiadnym spôsobom a dôkazným prostriedkom preukázaný. Rovnako aj pokiaľ súd následne z dôvodu zistenia absencie písomnej formy zmluvy potom aj konštatoval bezúčnosť a bezpoplatkovosť daného spotrebiteľského úveru, ako zákonný následok absencie písomnej formy, je za daného stavu predčasný.

16. Bude tak úlohou súdu prvej inštancie uplatnený nárok nanovo právne posúdiť a buď zamerať dokazovanie na preukázanie jeho záveru o tom, že nebola dodržaná písomná forma pri uzatváraní konkrétnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože nedošlo k akceptácii doplnených údajov v časti 4/ Zmluvy o úvere zo strany žalovaných a preukázanie, že žalovaní 1/ a 2/ podpisovali len verziu Zmluvy o úvere - pôžička na bývanie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.06.2012 výlučne obsahujúcu len údaje v časti 3/ zmluvy - Žiadosť o poskytnutie úveru, prípadne po akceptovaní záveru, ku ktorému podľa názoru odvolacieho súdu smerujú listinné dôkazy, že zmluva platne písomne uzavretá zmluvnými stranami bola, následne bude vecou prieskumu súdu, aby posúdil súladnosť uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere z hľadiska obsahu obligatórne požadovaných náležitostí vymienených v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia danej zmluvy o úvere, teda zväžiť eventuálne danosť či absenciu obligatórnych zákonných náležitostí zmluvy

o spotrebiteľskom úvere a tak posúdiť zákonnosť žalobcom uplatneného nároku voči žalovaným 1/ a 2/, ako spotrebiteľom.

17. Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v meritórnych výrokoch I. a II., ako aj v súvisiacom výroku III. o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil, pretože v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci vzhľadom na obsah spisu súd prvej inštancie nesprávne rozhodol a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 391 ods. 1 a 3 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).